

عنوان مقاله:

از موضوع، تا مسئله علم؛ در تفسیر موضوعی شهید صدر

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد فرهنگ، دوره 15، شماره 57 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

هادی موسوی - عضو هیئت علمی گروه فلسفه علوم انسانی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

علیرضا محمدی فرد - دکتری فلسفه تفسیر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

خلاصه مقاله:

شهید صدر را می توان یکی از نخستین نظریه پردازان «چیستی نظریه قرآنی» دانست که از طریق تفسیر موضوعی فرایندی روشمند برای این هدف (یعنی نظریه پردازی) ارائه داد. شناسایی موضوع از چنان اهمیتی برخوردار است که نادیده انگاشتن آن به منزله محو هویت تفسیر موضوعی و کنار گذاشتن هدف آن، یعنی اکتشاف نظریه قرآنی است. این نوشتار ضمن بررسی فرایند تفسیر موضوعی در دیدگاه شهید صدر، به صورت خاص بر چگونگی شکل گیری موضوع در این نوع از تفسیر تمرکز می کند. سپس با تبیین نحوه شکل گیری «مسئله» در علوم اجتماعی نشان می دهد که «موضوع» در تفسیر موضوعی شهید صدر با «مسئله علم» قرابت دارد. در فرجام، نکته ای برجسته می شود که نشان می دهد شکل پیشرفته تری از آنچه امروزه بدان مسئله علم می گویند، در تقریر هویت موضوع، توسط شهید صدر مطرح شده است، که افراد انگشت شماری در طول تاریخ علم به این نکته توجه داشته اند و آن عبور از تبیین «قانون های علم» به تبیین «رفتارهای جزئی» است. این مطالعه، با روش تحلیلی مقایسه ای در پی رسیدن به عناصر و فرایندهای اصلی کشف «موضوع» و «مسئله» در دو رویکرد تفسیر موضوعی و تولید علم و از طریق مقایسه میان عناصر مشترک آن دو در این زمینه است.

کلمات کلیدی:

تفسیر موضوعی، شهید صدر، نظریه قرآنی، مسئله علم، فرایند نظریه پردازی قرآنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1508672>

